

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4/9, LT-01105 Vilnius,
tel. (8-5) 266 3661, faks. (8-5) 266 3663, el. p. info@am.lt, http://www.am.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Mantui Daukšui
Bažnyčių g. 4, Klaipėda

2011-02-15 Nr. (14-2)-D8-1502

I 2011-01-07 Nr. D-24/33-13

Kopija
LR Ministro Pirmininko tarnybai

DĖL M. DAUKŠIO KREIPIMOSI

Išnagrinėję Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko tarnybos 2011 m. sausio 7 d. raštu Nr. D-24/33-13 „Dėl M. Daukšio kreipimosi“ pateiktą M. Daukšio 2010 m. gruodžio 29 d. kreipimąsi ir pridėtą Lietuvos architektų 2010 m. gruodžio 9 d. peticiją „Dėl naujausių Statybos įstatymo pataisų, rengiamo Teritorijų planavimo įstatymo, architektūros politikos formavimo“ (toliau – Peticija), Aplinkos ministerija pagal kompetenciją teikia nuomonę dėl Peticijos teiginių ir siūlymų.

Peticijoje teigiama, kad:

1. Nemotyvuotai ištęstas statybos projektų derinimo ir leidimų statyti išdavimo terminas.

Priimant Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (Žin., 1996, Nr. 32-788; 2001, Nr. 101-3597; 2010, Nr. 84-4401; toliau – Statybos įstatymas) 23 straipsnio 18, 19 ir 21 dalyse nurodytus statinių projektų patikrinimo ir statybą leidžiančių dokumentų išdavimo kai kuriuos ilgesnius už iki tol galiojusioje Statybos įstatymo redakcijoje terminus, vadovautasi tuo, kad savivaldybių administracijos, ypač didžiųjų miestų, nustatytus Statybos įstatyme statybos leidimų išdavimo terminus (10 ir 15 darbo dienų) nuolat užtęsdavo ir išduodavo statybos leidimus pavėluotai. Pagrindinė vėlavimo priežastis – per trumpi terminai. Tai ne kartą patvirtino savivaldybių administracijų atstovai Lietuvos Respublikos statybos įstatymo 1, 2, 3, 5, 6, 12, 16, 20, 21, 23, 24, 27, 28, 33, 35, 40, 42, 45 straipsnių pakeitimo ir papildymo, šeštojo skirsnio pavadinimo pakeitimo, 23(1) straipsnio pripažinimo netekusiu galios ir įstatymo papildymo 28(1) straipsniu, keturioliktoju skirsniu ir I priedu įstatymo (Žin., 2010, Nr. 84-4401) projekto svarstymų Lietuvos Respublikos Seimo komitetuose metu. Įvertinant tai, kad Statybos įstatyme nebenumatytos statinio projektavimo sąlygų sąvado išdavimo procedūros, kurios užtrukdavo iki 20 darbo dienų, o dažnai ir ilgiau, manytina, kad statybą leidžiančių dokumentų išdavimo terminai iš esmės nepailgėjo. Atsižvelgiant į tai, kad jau rengiami Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 27 d. įsakymu Nr. D1-826 patvirtinto statybos techninio reglamento STR 1.07.01:2010 „Statybą leidžiantys dokumentai“ (Žin., 2010, Nr. 116-5944) pakeitimai, kuriais numatoma įteisinti trumpesnius statybą leidžiančio dokumento išdavimo terminus, kai statinio projektui pritarė visi privalėję patikrinti šį projektą subjektai, statybą leidžiančių dokumentų išdavimo terminai laikytini

protingais. Be to, pagal galiojančias Statybos įstatymo nuostatas maksimalus statybą leidžiančio dokumento išdavimo terminas negali būti viršytas. Pažymėtina, kad už statybą leidžiančių dokumentų išdavimo procedūrų pažeidimus ir už terminų nesilaikymą valstybės tarnautojams numatyta administracinė atsakomybė.

Pažymėtina, kad rašydami peticiją Lietuvos architektai turėtų žinoti teisės aktuose vartojamus terminus. 2002 metų liepos 1 d. įsigaliojus naujai Statybos įstatymo redakcijai, projektai ne derinami, o tikrinami.

2. Atsisakyta „vieno langelio“ principo.

Statybos įstatymo 23 straipsnyje aprašytos statybą leidžiančių dokumentų išdavimo procedūros sumodeliuotos „vieno langelio“ internetinėje erdvėje principu. Prašymai išduoti statybą leidžiančius dokumentus teikiami savivaldybės administracijoms, o buvę Nuolatinės statybos komisijos nariai pagal kompetenciją tikrins projektus pasinaudodami Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacine sistema IS „Infostatyba“ (toliau – IS „Infostatyba“). Tačiau tenka pripažinti, kad pereinamuoju laikotarpiu kol IS „Infostatyba“ bus reikiamai perprogramuota, „vieno langelio“ principas laikinai nebus įgyvendinamas.

3. Bloginama projektų rengimo ir rezultatų kokybė.

Manome, kad padėtis yra priešinga. Norint pagerinti projektų kokybę, Statybos įstatymu:

1. padidintas tikrinančių projektus subjektų skaičius (Statybos įstatymo 23 straipsnio 15 dalis);
2. numatyta projektą pasirašiusių asmenų atsakomybė (Statybos įstatymo 20 straipsnio 12 dalis);
3. nustatyta, kad bet kuris projektas turi atitikti galiojančius teisės aktus (Statybos įstatymo 20 straipsnio 3 dalis.), t. y. projektuotojas privalės domėtis teisės aktų kaita, kelti profesinę kvalifikaciją teisės aktų taikymo srityje.

4. Kuriami teisiniai mechanizmai atsiribojant nuo architektų bendruomenės.

Statybos įstatymo ir su juo susijusių įstatymų projektų svarstymo Lietuvos Respublikos Seimo Teisės ir teisėtvarkos, Aplinkos apsaugos komitetų posėdžiuose be kitų institucijų atstovų ne kartą dalyvavo ir architektų, taip pat projektuotojams atstovaujančios asociacijos atstovai, kurie teikė pastabas ir pasiūlymus.

5. Nebaigtos rengti teritorijų planavimo normos.

Rengiamas teritorijų planavimo normų projektas, kuriame bus konkretizuoti teritorijų naudojimo tipai ir užstatymo tipai. Manome, kol nepatvirtintos teritorijų planavimo normos, rengiant detaliuosius planus galima naudotis Naujos redakcijos Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo koncepcijos, patvirtintos Vyriausybės 2010 m. kovo 31 d. nutarimu Nr. 422 (Žin., 2010, Nr. 47-2248), 2 priedu, kuriame pateikiamas numatomas daugiafunkcinio žemės naudojimo reglamentavimas užstatymo planuose (pagal teritorijų planavimo normų projektą).

Peticijoje siūloma:

1. Panaikinti ydingas Statybos įstatymo nuostatas. Įtvirtinti skaidrumo ir efektyvumo kriterijus.

Manome, kad skaidresnį statybą leidžiančių dokumentų išdavimo procesą užtikrina projektų tikrinimas internetinėje erdvėje pasinaudojant prieigomis prie IS „Infostatyba“. Kaip minėta, šis modelis pradės veikti artimiausiu metu, kai IS „Infostatyba“ bus atitinkamai perprogramuota.

2. Stabdyti naujo Teritorijų planavimo įstatymo įsigaliojimą, kol nebus parengti jame numatytų įgyvendinamųjų teisės aktų projektai.

Aplinkos ministerija, vykdydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008-2012 m. veiklos

strategijos nuostatų įgyvendinimo priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. vasario 25 d. nutarimu Nr. 189 (Žin., 2009, Nr. 33-1268), 1023 priemonę, 2010-03-31 Vyriausybės nutarimu Nr. 422 „Dėl naujos redakcijos Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo koncepcijos“ patvirtinta Naujos redakcijos Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo koncepcija (Žin., 2010, Nr. 47-2248).

Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008–2012 metų programos įgyvendinimo priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. vasario 25 d. nutarimu Nr. 189 (Žin., 2009, Nr. 33-1268), 3 lentelės „Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008–2012 metų veiklos strategijos nuostatų įgyvendinimo priemonės“ 1024 priemonę.

Įstatymo projektą parengė darbo grupė, kurios sudėtis patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. balandžio 23 d. įsakymu Nr. D1-335 „Dėl darbo grupės sudarymo naujos redakcijos Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo projektui parengti“ ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. D1-742 „Dėl darbo grupės sudarymo naujos redakcijos Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo projektui parengti“ pakeitimo“.

Pažymime, kad Aplinkos ministerija Įstatymo projektą teikė derinti suinteresuotoms institucijoms ir visuomenei LR Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS) 2010-09-07 Nr. 10-3660-01.

Pagal gautas pastabas ir pasiūlymus pakoreguotas Įstatymo projektas pateiktas Vyriausybei: 2010-11-12 Nr. 10-4569-01 (TAIS); 2010-11-26 Nr. 10-4569-02 (TAIS); 2010-12-10, Nr. 10-4569-03 (TAIS); 2011-01-28 Nr. 10-4569-04 (TAIS); 2011-02-07 Nr. Nr. 10-4569-05 (TAIS). Informuojame, kad 2011-02-09 Vyriausybės posėdyje pritarta Įstatymo projektui. Kartu su Įstatymo projektu pateikti Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimo kodekso įstatymo 189¹⁶ ir 259¹ straipsnių pakeitimo projektas, Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 2, 15, 23 ir 24 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 16 ir 29 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos žemės gelmių įstatymo 14 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 2, 9, 10, 12, 15, 22, 24, 30, 32, 33, 37, 38, 40, 45, 47, 48, 49 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 4, 6, 10, 19 ir 25 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymo 2, 12, 13, 19, 23, 28, 31 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas, Lietuvos Respublikos žemės reformos įstatymo 7, 9, 20, 21 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas.

Pritariame nuomonei, kad turi būti parengti Teritorijų planavimo įstatymo įgyvendinamųjų teisės aktų projektai. Įstatymo projekte numatyta, kad įstatymas įsigalios 2012 m. sausio 1 d. Atkreipiame dėmesį, kad Lietuvos Respublikos Seimui priėmus Teritorijų planavimo įstatymą, iki 2012 m. sausio 1 d. numatyta parengti įgyvendinamuosius teisės aktų projektus.

3. Naujas teisinės normas rengti nuosekliai ir pagrįstai. Tobulinant teisės aktus, nuodugniai ruošti jų įgyvendinimui, kartu priimti juos detalizuojančias tvarkas, normas.

Pritariame šioms nuostatoms ir pažymime, kad rengdama teisės aktų projektus Aplinkos ministerija pagal galimybes nuolat stengiasi įgyvendinti minėtus teisėkūros veiklos principus.

4. Liautis be aiškaus tikslo kaitalioji taisyklės, kaip pakeistos detaliųjų planų rengimo taisyklės.

Detaliųjų planų rengimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004

m. gegužės 3 d. įsakymu Nr. D1-239 (Žin., 2004, Nr. 79-2809; 2006, Nr. 114-4364; toliau – Taisyklės) yra Teritorijų planavimo įstatymo (Žin., 1995, Nr. 107-2391; 2004, Nr. 21-617; toliau – Įstatymas) įgyvendinamasis teisės aktas, kuris detalizuoja Įstatymo nuostatas. Priėmus Įstatymo pakeitimus, siekiant užtikrinti teisinio reguliavimo nuoseklumą ir darną, privaloma atitinkamai suderinti (pakeisti) įgyvendinamųjų teisės aktų nuostatas.

2010 m. spalio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. rugsėjo 20 d. įsakymas Nr. D1-771 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. gegužės 3 d. įsakymo Nr. D1-239 „Dėl detaliųjų planų rengimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., Nr. 112-5698). Šis Taisyklių pakeitimas parengtas įgyvendinant Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 2, 4, 15, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 31, 37 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymą (Žin., 2009, Nr. 159-7205), Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 2, 4, 5, 8, 11, 12, 14, 18, 24, 26, 28, 29 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo (Žin., 2010, Nr. 65-3195) 24 straipsnio 1 dalies nuostata, Lietuvos Respublikos žemės įstatymo 2, 3, 7, 8, 9, 10, 12, 13, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 30, 31, 32, 34, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo (Žin., 2010, Nr. 72-3616) 2 straipsnio 1 dalį ir Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo 2, 10, 22, 25, 28, 32, 34, 35, 36 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir 29 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo (Žin., 2010, 84-4404) nuostatas.

5. Užtikrinti efektyvų bendradarbiavimą ir dialogą tarp valstybės institucijų ir architektų profesinę sritį atstovaujančių asociacijų.

Aplinkos ministerija, siekdama skatinti teritorijų planavimo, urbanistikos, architektūros ir statybos pažangą ir formuodama valstybės politiką teritorijų planavimo, urbanistikos, architektūros ir statybos srityse, bendradarbiauja su Lietuvos architektų sąjunga ir Lietuvos architektų rūmais.

Architektų profesinei sričiai atstovaujančių asociacijų nariai dalyvauja teisės aktų rengime, teikia pasiūlymus. Aplinkos ministerijos rengiami minėtų sričių teisės aktų projektai Lietuvos Respublikos Vyriausybės teisėkūros taisyklių nustatyta tvarka derinami su Lietuvos architektų sąjunga ir Lietuvos architektų rūmais.

6. Netoleruoti nekompetencijos rengiant teisės aktus. Sprendimus architektūros ir urbanistikos klausimais turėtų priimti architektai ir urbanistai, kurių kvalifikacija patvirtinta atestavimo komisijoje.

Pritariame, kad teisės aktai turi būti rengiami pagal kompetenciją ir įstatymų nustatytais atvejais ir tvarka.

Lietuvos Respublikos architektų rūmų įstatymas (Žin., 2006, Nr. 134-5063) nustato Lietuvos Respublikos architektų rūmų (toliau – Rūmai) steigimą, funkcijas, veiklą ir valdymą. Šis įstatymas įtvirtina, kad Rūmai įsteigti siekiant užtikrinti architektūrinės veiklos skaidrumą, projektavimo darbų kokybę, rūpintis architektų atestavimo, kvalifikacijos pripažinimo ir profesinės kvalifikacijos kėlimo, profesinės veiklos stebėsenos klausimais, dalyvauti ekspertu teismuose ir kitose institucijose architektų profesinės veiklos klausimais, spręsti kitus su architektūra ir urbanistika susijusius klausimus.

Atkreipiame dėmesį, kad viena iš Rūmų funkcijų – rengti teisės aktų, reglamentuojančių architektūrinę, urbanistinę ir teritorijų planavimo veiklą, projektus (Architektų rūmų įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 7 punktą).

7. Valstybėje pagaliau turi būti įgyvendinama architektūros politika.

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. gegužės 18 d. nutarimu Nr. 554 patvirtintas Lietuvos Respublikos architektūros politikos kryčių aprašas (Žin., 2005, Nr. 64-2302; toliau – Aprašas), kurio tikslas – sudaryti nuoseklesnio, racialesnio ir darnesnio architektūros raidos

valdymo, planavimo ir įgyvendinimo teisinio reguliavimo sąlygas. Apraše nustatyti ilgalaikiai architektūros raidos Lietuvoje siekiai.

Įgyvendinant Apraše išdėstytas nuostatas, parengtos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. liepos 3 d. nutarimu Nr. 657 patvirtintos Lietuvos Respublikos architektūros politikos kryptių įgyvendinimo 2006–2010 metų priemonės (Žin., 2006, Nr.75-2861), kurios iš esmės buvo įvykdytos.

Aplinkos ministerija, vykdydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008–2012 metų programos įgyvendinimo priemonių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. vasario 25 d. nutarimu Nr. 189 (Žin., 2009, Nr. 33-1268), 1010 priemonę, parengė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos architektūros politikos kryptių įgyvendinimo 2011–2016 metų priemonių plano patvirtinimo“ projektą (toliau – Nutarimo projektas).

Priemonių plano projekte siūlomos priemonės skirtos Apraše išdėstytų nuostatų įgyvendinimui valstybinio valdymo, švietimo ir mokslo, visuomenės ugdymo ir architekto praktikos srityse.

Pažymėtina, kad rengiant Priemonių plano projektą Lietuvos Respublikos architektų rūmai pateikė pasiūlymus (priemonės). Atsižvelgus į Lietuvos Respublikos teisinę bazę, įvertinti minėti pasiūlymai ir didžioji pasiūlymų dalis įrašyta į Priemonių plano projektą.

Norint sužinoti visuomenės nuomonę, užtikrinti teisinio reguliavimo skaidrumą ir sudaryti visuomenei galimybę daryti poveikį tam tikro sprendimo turiniui, su visuomene konsultuojamasi Nutarimo projektą skelbiant Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemėje.

Nutarimo projektas 2011 m. sausio 26 d. pateiktas derinti suinteresuotoms institucijoms, tarpe jų Lietuvos architektų sąjungai ir Lietuvos architektų rūmams.

Aplinkos viceministras

Arūnas Remigijus Zabulėnas

V. Stumbrienė, 266 3621, el. p. v.stumbriene@am.lt
 L. Masliukienei, 266 3618, el. p. l.masliukiene@am.lt
 D. Čergelis, 266 3585, el. p. d.cergelis@am.lt